

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU DEMOKRATSKE NARODNE ZAJEDNICE BIH-KRAJIŠKE STRANKE

Broj: 03-07-6-663/21
Sarajevo, 31.01.2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske narodne zajednice BiH-Krajiške stranke za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje izborne kampanje suprotno odredbama člana 15. 10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske narodne zajednice BiH-Krajiške stranke za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedeni su u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	1.800,00	11,92
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	6.000,00	39,75
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	7.142,86	47,32
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	14.942,86	98,99
II	Ostali prihodi i drugo	152,60	1,01
	Izvori finansiranja (I+II)	15.095,46	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 13.961,42 KM¹.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka. Skraćeni naziv stranke je DNZ BiH.

Demokratska narodna zajednica BiH je registrovana kod Višeg suda u Mostaru, Rješenjem broj: R-14/96 od 16.02.1996. godine, a potom upisana u registar Općinskog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: 065-0-Reg-06-000508 od 16.05.2006. godine. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-15-000017 od 12.11.2015. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje stranke. Rješenjem Općinskog suda u Bihaću broj: 017-0-RegPO-18-000002 od 08.03.2018. godine, upisana je promjena naziva stranke, sjedišta i lica ovlaštenog za zastupanje stranke. Novi naziv stranke je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka.

Sjedište stranke je u Velikoj Kladaši, Sulejmana Topića broj 7.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke u 2020. godini je Admil Mulalić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Mirela Crnkić.

¹ Podaci su preuzeti iz korigovanog finansijskog izvještaja od 25.01.2023. godine

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Glavni ured u Velikoj Kladuši i
- Ured u Cazinu.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Demokratske narodne zajednice-Krajiške stranke za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskih izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Demokratske narodne zajednice- Krajiške stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskim izvještajima sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na novčane i nenovčane donacije, prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Demokratske narodne zajednice BiH i Demokratske narodne zajednice-Krajiške stranke u periodu od 2005. do 2019. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske narodne zajednice-Krajiške stranke za 2019. godinu, političkoj stranci su date preporuke: da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom i da uspostavi tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

- a) **Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².**

Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka je svojim Programom utroška sredstava za 2020. godinu predvidjela troškove u iznosu od 29.460,00 KM. U okviru navedenog iznosa režijsko-administrativni troškovi su planirani u iznosu od 9.460,00 KM, a troškovi predizbornih aktivnosti su planirani u iznosu od 20.000,00 KM.

² U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH politička stranka je prijavila troškove u iznosu od 13.961,42 KM, i to režijsko-administrativne troškove u iznosu od 13.755,50 KM i troškove izborne kampanje u iznosu od 205,92 KM.

Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka sredstva u iznosu od 8.394,23 KM utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

- Troškove zakupnine poslovnih prostora stranka je planirala u iznosu od 2.160,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 8.160,00 KM.
- Troškove telefona i interneta stranka je planirala u iznosu od 1.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 1.803,15 KM.
- Stranka je ostvarila troškove u iznosu od 1.591,08 KM, koje nije predvidjela svojim finansijskim planom. To su: komunalne usluge u iznosu od 561,60 KM, troškovi platnog prometa u iznosu od 324,03 KM, troškovi poreza i drugih sličnih obaveza u iznosu od 228,96 KM, troškovi usluga u iznosu od 70,00 KM, trošak vode u iznosu od 70,54 KM, troškovi reklame i propagande u iznosu od 65,00 KM, kamate u iznosu od 55,95 KM i takse u iznosu od 215,00 KM.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije uspostavila potpune i vjerodostojne evidencije obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Takođe politička stranka nije postupila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljnjem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

- (1) U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka je prijavila obaveze prema Hasanu Šehiću u iznosu od 13.400,00 KM, po osnovu zakupnine poslovnog prostora.

U izvještaju stranka je navela da je obaveza u iznosu od 1.400,00 KM nastala 2016. godine, a obaveze u iznosima po 6.000,00 KM nastale su 2017. i 2018. godine.

S obzirom da zakupodavac nije koristio zakonska sredstva za naplatu navedenih potraživanja, da je Aneksom ugovora o zakupu od 27.11.2018. godine političku stranku oslobodio plaćanja zakupnine u 2019. godini, što je stranka u finansijskom izvještaju prijavila kao nenovčanu donaciju u iznosu od 10.800,00 KM, te da je politička stranka po istom osnovu i 2020. godine prijavila nenovčanu donaciju u iznosu od 6.000,00 KM, nesporna je činjenica da poslovne knjige i finansijski izvještaj Demokratske narodne zajednice BiH-Krajiške stranke ne pružaju kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o njenim obavezama.

- (2) Na potvrdama o primljenim novčanim priložima od pet fizičkih lica, koje je izdala 07.12.2020. godine, stranka nije navela broj njihovog ličnog dokumenta, čime je prekršila odredbe člana 6. Pravilnika. Prilozi su uplaćeni u ukupnom iznosu od 1.800,00 KM.

Nakon što je političkoj stranci dostavljen preliminarni izvještaj sa navedenim nalazom revizije, stranka je 20.01.2023. godine dostavila nove potvrde o primljenim priložima u 2020. godini, u kojima je kao datum njihovog izdavanja navela 07.12.2020. godine. Iako je na tim potvrdama

³ Centralna izborna komisija BiH donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi vidovi izvještavanja.

naveden broj ličnog dokumenta donatora, isto nije uzeto u obzir jer potvrde nisu vjerodostojne. Prvobitno dostavljene potvrde su ovjerene pečatom političke stranke i potpisane od strane njenog tadašnjeg predsjednika, dok je na novim potvrdama navedena druga osoba kao predsjednik stranke, te potvrde nisu potpisane i ovjerene stranačkim pečatom, što potvrđuje njihovu nevjerodostojnost.

Također, potvrde se ne mogu izdavati retroaktivno, odnosno nakon izvještajnog perioda.

- (3) Kao transakcijski račun koji je, u skladu sa odredbama člana 4.4 stav (1) Izbornog zakona BiH, bila obavezna otvoriti i namjenski koristiti za finansiranje izborne kampanje, Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka je prijavila transakcijski račun broj: 1980013040004918 otvoren kod Komercijalno-investicione banke d.d. Velika Kladuša.

Uvidom u izvode sa ovog transakcijskog računa, koje je stranka dostavila samo za period od 10.06.2020. do 29.06.2020. godine, utvrđeno je da je sa istog plaćena taksa za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.200,00 KM.

Obzirom da politička stranka sa navedenog računa nije dostavila izvode do kraja izvještajnog perioda, odnosno do 31.12.2020. godine, nije utvrđeno da li su ostvareni i drugi troškovi izborne kampanje, osim onih koje je stranka u finansijskom izvještaju prijavila u iznosu od 205,92 KM, a koji su plaćeni sa glavnog računa stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka je u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 31.640,70 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu i postizbornom izvještaju Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška je prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 205,92 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Demokratskoj narodnoj zajednici BiH-Krajiškoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i*
- *da potvrde o primljenim priložima izdaje blagovremeno i u skladu sa odredbama Pravilnika.*

Političkoj stranci se posebno preporučuje da utvrdi stvarno stanje svojih obaveza i u poslovnim knjigama provede knjiženja u skladu sa računovodstvenim propisima.

⁴ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

KOMENTAR

Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka se očitovala na nalaze iz Preliminarnog izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, dostavila dodatne dokaze, te u skladu sa odredbama iz člana 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka dobrovoljno otklonila nedostatke u finansijskom izvještaju, odnosno izvršila njegove korekcije.

Služba za reviziju je uvažila ispravku finansijskog izvještaja i argumentovane primjedbe, te korigovala nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić